

Zaaknummer 2011-T434

10 februari 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

de heer [naam],
geboren in [jaartal],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. A.H. van Kampen,

tegen:

frater [aangeklaagde 1],
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 1,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Fraters van Tilburg
CMM,

en

frater [aangeklaagde 2],
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 2,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Fraters van Tilburg
CMM.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 12 juli 2011. Een aanvulling op het klaagschrift is ontvangen op 3 oktober 2011. Dat klaagschrift was gericht tegen vier aangeklaagden.

Op 1 december 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van frater [naam], algemeen overste Fraters CMM.

Op 12 maart 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij klager bijgestaan door zijn juridische adviseur is verschenen. Namens de congregatie was frater [naam] aanwezig. Vervolgens heeft de Klachtencommissie bij advies van 10 april 2012 de algemeen overste van de congregatie Fraters Tilburg CMM geadviseerd de klacht ten aanzien van twee van de vier aangeklaagden gegrond te verklaren, maar ten aanzien van de twee voornoemde aangeklaagden niet gegrond te verklaren.

Op 18 april 2014 is bij de griffie van de Klachtencommissie een verzoek tot herziening ingekomen en op 25 juli 2014 heeft de bijzondere kamer het verzoek tot herziening gegrond verklaard.

Op 14 oktober 2014 heeft te Utrecht een raadkamerbehandeling van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij geen van de partijen was verschenen. Vervolgens heeft de Klachtencommissie bij beslissing van 11 november 2014 de behandeling van de klacht aangehouden, nu zij zich geen concreet beeld kon vormen van de omvang van de klacht.

Op 13 januari 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is niet verschenen. Hij werd vertegenwoordigd door zijn juridisch adviseur mr. A.H. van Kampen. Hij heeft het standpunt van klager toegelicht en ter zitting namens klager een verklaring voorgelezen.

Namens de congregatie is verschenen frater [naam], algemeen overste van de Congregatie van de Fraters van Tilburg CMM.

2. De klacht ten aanzien van voornoemde aangeklaagden

2.1 Klager werd in [jaartal] voor de tweede maal op [internaat] te [plaats] geplaatst.

Klager kwam op zaal twee bij aangeklaagde 1. Aangeklaagde 1 had de gewoonte de jongens bij het douchen te controleren of zij zichzelf wel goed hadden gewassen. Hij controleerde dat graag in de schaamstreek. Hij vond altijd wel iets, dus waste hij de schaamstreek extra met zijn blote handen die hij had ingezeept.

's Avonds hielden de fraters hun rondes over de slaapzalen. Klager werd door aangeklaagde 1 uit bed gehaald omdat hij die dag iets stouts zou hebben gedaan. Aangeklaagde nam klager dan op schoot en begon een preek af te steken. Intussen wreef hij in de schaamstreek van klager en later ging zijn hand ook in de broek van klager. Het ging van kwaad tot erger. Later moest klager aangeklaagde 1 ook aftrekken en oraal bevredigen.

Aangeklaagde 2, een schoolfrater, maakte ook misbruik van klager, in de wetenschap dat niemand klager zou geloven. Hij verkrachtte klager op school en haalde hem 's nachts ook regelmatig uit bed om hem mee te nemen naar zijn kamer. Aangeklaagde 2 penetreerde klager anaal. Klager is gedurende vijf jaar maandelijks verkracht door aangeklaagde 2.

2.2 Klager heeft ernstige psychische problemen, die hebben geresulteerd in drie zelfmoordpogingen.

Toen klager in dienst moest, leerde hij zijn vriendin kennen. Uiteindelijk is hij met deze vriendin getrouwd op zijn 21ste, maar al na een week gescheiden.

Klager is voor een tweede maal getrouwd. Uit dat huwelijk zijn twee dochters geboren. Er waren veel spanningen in het huwelijk. De ex-vrouw vond dat klager tekortschoot richting de kinderen. Klager schaamde zich voor wat er was voorgevallen en kon het verhaal slechts met horten en stoten vertellen.

Klager is momenteel voor de derde keer getrouwd. Zijn huidige vrouw heeft begrip voor de situatie, maar kan zich niet in hem verplaatsen. Met deze vrouw heeft klager een zoontje.

Klager vindt dat de uniciteit van zijn leven is geruïneerd.

- 2.3. Klager wenst erkenning van het leed dat hem is aangedaan en wil aanspraak maken op een financiële vergoeding voor door hem geleden materiële en immateriële schade.

3. Het verweer

Aangeklaagden zijn overleden en kunnen geen weerwoord geven.

Frater [naam], algemeen overste Fraters CMM heeft namens de congregatie de volgende schriftelijke reactie gegeven op de klacht:

Over het gepleegde misbruik jegens klager heeft de congregatie geen concrete informatie kunnen vinden. De congregatie kan dus geen uitspraak doen over het waarheidsgehalte van de klacht.

Daarmee wil de congregatie echter niet zeggen dat men geen geloof hecht aan wat klager heeft ervaren. Indien het seksueel misbruik jegens klager heeft plaatsgevonden dan had dit nooit mogen gebeuren. In ieder geval treft klager zelf in het geheel geen blaam over hetgeen hem is overkomen. Het is ook een buitengewoon triest relaas en beschamend om te moeten lezen dat hij door meerdere fraters is misbruikt. De betrokken fraters hebben daarbij niet alleen misbruik gemaakt van hun machtspositie, maar ook van de kwetsbaarheid van klager.

Ter zitting van de Klachtencommissie van 12 maart 2012 heeft frater [naam] namens de congregatie zijn medeleven betuigd en oprechte verontschuldigen aangeboden aan klager voor hetgeen hem is aangedaan.

Ter zitting van de Klachtencommissie van 13 januari 2015 heeft fraters [naam] nogmaals namens de congregatie excuses aangeboden.

4. De beoordeling

- 4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

- 4.3. Er zijn bijna 55 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het tijdsverloop zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken.
Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat klager seksueel is misbruikt door aangeklaagden 1 en 2, zoals door klager in het klaagschrift is beschreven.
De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal in zijn klaagschrift heeft beschreven.
Voorts heeft de Klachtencommissie ten aanzien van aangeklaagde 1 kennis genomen van:
- De gegrond verklaarde klachten met zaaknummers 2012-T548 (2), 2012-T579 en 2012-T662 en de formulieren “Toestemming gebruik melding / klacht als steunbewijs” met zaaknummers 2012-T691 (2) en 2011-T455, waarin eveneens wordt geklaagd over seksueel misbruik door aangeklaagde 1.
- En ten aanzien van aangeklaagde 2 kennis genomen van:
- De gegrond verklaarde klacht met zaaknummer met zaaknummer 2013-T978 (2), waarin eveneens wordt geklaagd over seksueel misbruik door aangeklaagde 2.
- Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagden 1 en 2. Wat betreft aangeklaagde 2 is bij klager sprake van een zwaardere vorm van seksueel misbruik (anale verkrachting) dan in de zaak met zaaknummer 2013-T978 (2). Gelet echter op het geheel van de klacht van klager ziet de Klachtencommissie geen reden om de klacht tegen aangeklaagde 2 om die reden niet aannemelijk te achten.
- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door de aangeklaagden met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest.
- 4.5. Over een eventuele financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de algemeen overste van de Congregatie van de Ftaters van Tilburg CMM tegen aangeklaagden 1 en 2 gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 10 februari 2015 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, dr. P.J.A. van Panhuis en zuster J.G.M. Verwijs, O. Praem, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.